

2021

§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Skast 60, 6261 Bredebro

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	4
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg.....	6
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	6
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	7
5) Ammoniak	7
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).....	7
Natura 2000-områder	7
Naturbeskyttelseslovens § 3	8
6) Lugt	8
7) Øvrige emissioner og gener	8
Støj.....	8
Rystelser og vibrationer	9
Støv	9
Fluer og skadedyr.....	9
Til- og frakørsel.....	9
Lys.....	9
Driftsforstyrrelser og uheld	9
Kemikalier og pesticider	10
Olie og brændstof	10
Egenkontrol	10
8) Reststoffer, affald og naturressourcer	10
Spildevand	10
Affald og døde dyr	10
Naturressourcer	11
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	11
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:.....	11
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	11
Bilag I arter	11
Bilag IV arter	11
VILKÅR	12
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	12
Støj	13
Fluer og skadedyr	13
Lugt.....	13
Lys	13
Kemikalier og pesticider	13
Olie og brændstof	13
Affald.....	14
Naturressourcer	14
HØRINGER	15

KLAGEVEJLEDNING 15

Indledning

Lorenz B. Frisk har den 27. februar 2021 søgt om miljøtilladelse på ejendommen Skast 60, 6261 Bredebro.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 224698) med tilhørende bilag.

Tilladelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for fuld udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2013 som er delvist udnyttet. Godkendelsen bortfalder når denne miljøtilladelse efter § 16b udnyttes.

Miljøtilladelse § 16b – 2021

Ansøgningen om miljøtilladelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til en mere fleksibel produktion efter de nye regler. Desuden indeholder ansøgningen:

- Tidligere svinestald ændres til stald til alle typer af kvæg.
- Etablering af 3 nye fælleshytter til kalve på eksisterende plads til kalvehytter.

AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE

Tønder Kommune meddeler 15. juli 2021 miljøtilladelse til husdyrbruget på Skast 60, 6261 Bredebro med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Produktionsareal (det staldareal hvor dyrene kan afsætte gødning):
1350 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til flexgruppe alle kvæg.
841 m² dybstrøelse til flexgruppe alle kvæg.

Gødningsareal

957 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Ingen nye anlæg

Dispensationer

Gl. svinestald ændres til stald til kvæg

Gl. svinestald der har været taget ud af drift ændres til stald til kvæg. Stalden ligger ca. 7 m fra en vej. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til vej

Ændringen sker i en eksisterende bygning, og har ingen betydning i forhold til benyttelsen af vejen. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Gl. svinestald ændres til stald til kvæg

Gl. svinestald der har været taget ud af drift ændres til stald til kvæg. Stalden ligger ca. 8 m fra en grøft. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet på 15 m til grøft.

Stalden er placeret langs med grøften og har indkørsel fra gavlen i øst. De aktiviteter der kunne give anledning til en forurening af grøften vurderes at være placeret så forureningsrisikoen er minimal. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation for afstandskravet jf. § 9 i Husdyrloven.

Tilladelsen bygger på ansøgning nr. 224698 version 3 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i tilladelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29-12-2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1176 af 23-07-2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Per Hendriksen
Miljømedarbejder

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDE- RING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:
Skast 60, 6261 Bredebro
Ejendomsnr. : 5500000888
CVR: 32727972
CHR: 50864

2) Kontaktoplysninger:
Lorenz Bohsen Frisk
Skast 60, 6261 Bredebro
Mobil: 2513 5339
E-mail: lorenzfrisk@hotmail.com

3) Rådgiver:
Max Jakobsen - Miljørådgivning
Tlf.: 3134 0717
E-mail: mjb@maxjakobsen.eu

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen med miljømæssig samdrift

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg mv.

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Nr. 1. Kælvning og kvier	530 m ²	304 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 2. Kostald	2034 m ²	1350 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg
		155 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 3. Kalvehytter	832 m ²	162 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 4. Kalve/kvier	323 m ²	220 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
G1 - 3000 m ³	Flydende	708 m ²
G2 - 975 m ³	Flydende – bruges primært til restvand mv.	249 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 3 - 4 og bilag 2

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 4 - 5

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers kapacitetsberegning (bilag 3) at der er kapacitet til opbevaring af gylle og dybstrøelse. Tønder Kommune vurderer, at udbring-

ningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 3-4

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 3-4

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen væsentlig miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 5 og 6

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravet til vej og grøft er ikke overholdt for ændret anvendelse af gl. svinestald. Øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 6, 7 og 8 er overholdt.

Dispensation for de afstandskrav der ikke er overholdt fremgår af side 4.

Da der ikke etableres nye bygninger har projektet ingen væsentlig indflydelse på de landskabelige værdier.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur (kystklit) ligger ca. 5,5 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er en mose ca. 2,3 km syd for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er et lille hedeområde ca. 900 m syd for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000-område er Kogsbøl og Skast Mose der ligger ca. 2,2 km sydøst for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 300 m til husdyrbruget ligger 5 søer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den sø der ligger nærmest – er delvist omkranset af husdyrbrugets anlæg og vil få en merdeposition på ca. 1,6 kg N/ha/år. Søen er en næringsrig sø som tidligere er besigtiget og i den forbindelse vurderet at være af dårlig naturkvalitet og med høj næringsindhold.

Det vurderes derfor at søen ikke er følsom for luftbåren kvælstof.

De andre 4 søer vil ifølge beregninger modtage mindre end 1,0 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgenafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skast 62	0	FMK	82,4	82,4	112,3	Ja
 Skast 52	0	NY	173,3	173,3	740,1	Ja
 Husum-Ballum, Ballum	0	FMK	260,6	260,6	2280,9	Ja

Tabel: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra nabobeboelser.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 7-8:

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 7-10:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8-9:

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støjgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8:

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 9-10:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10:

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår til opbevaring og håndtering af affald og brændstof mm.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 11:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles derfor vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 11:

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkeme-kanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 14:

Tønder Kommune vurderer:

Der er ikke anvendt virkemidler fra teknologilisten. Derfor vurderes der ikke at være behov for at stille vilkår om førelse af egenkontroller.

Vi vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 5:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10-11:

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkår om affaldshåndtering overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Naturressourcer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 11:

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes, at det skønnede forbrug af vand og el er i overensstemmelse med husdyrbrugets produktion og størrelse. For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget anvender naturressourcerne forsvarligt.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 11:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 2656 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 2656 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om indretning og udformning af staldsystemerne.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Tønder Kommune vurderer:

Afstanden fra husdyrbruget til den tyske grænse er ca. 11 km og afstanden til kommunegrænsen er ca. 20 km. På den baggrund vurderes der ikke at være grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 2,3 km mod sydøst. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når tilladelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen).

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Nr. 1. Kælvning og kvier	530 m ²	304 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 2. Kostald	2034 m ²	1350 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg
		155 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 3. Kalvehytter	832 m ²	162 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Nr. 4. Kalve/kvier	323 m ²	220 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
G1 - 3000 m ³	Flydende	708 m ²
G2 - 975 m ³	Flydende – bruges primært til restvand mv.	249 m ²

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.

Gødningsopbevaring og -håndtering

3. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
4. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
5. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Støj

6. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

7. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
8. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lugt

9. Markstakke med dybstrøelse skal placeres mindst 100 meter fra nabo-beboelser.

Lys

10. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Kemikalier og pesticider

11. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

12. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.

13. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

14. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Naturressourcer

15. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer at det alene er ansøger, der skal høres i sagen.

Tønder Kommune skal derudover orientere naboer om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at afgørelsen har underordnet betydning for naboen.

Husdyrbruget har 5 naboer der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende.

Naboerne på Skast 57 og Skast 58 ligger uden for husdyrbrugets lugtkonsekvenszone på 319 m. Det vurderes derfor at projektet har underordnet betydning for disse 2 naboer og de vil derfor ikke blive orienteret.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest torsdag den 12. august 2021.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Bilag

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Bilag 2: Indretning af stalde (produktionsarealer)

Bilag 3: Kapacitetsberegning

Ansøgning om miljøtilladelse af kvægproduktionen på Skast, 6261 Bredebro

1 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Adresse:	Skast 60, 6251 Bredebro
Matr.nr.:	37 m.fl. Skast, Sdr. Skast
CVR nr.:	32 72 79 72
CHR:	50864
Ansøger og ejer:	Lorenz Bohsen Frisk, Skast 60, 6251 Bredebro E-mail: lorenzfrisk@hotmail.com Mobil: 25 13 53 39
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning E-mail: mjb@maxjakobsen.eu Mobil: 31 34 07 17
IT-skema nr.:	224.698_Version 3

Indholdsfortegnelse

1	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	1
2	oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	3
2.1	Redegørelse over det ansøgte	3
2.1.1	Produktionsareal i stalde	3
2.1.2	Nye driftsbygninger	4
2.1.3	Erhvervsmæssig nødvendig.....	4
2.1.4	Nudrift og 8-års drift	4
2.1.5	Overfladeareal for gødningsopbevaringsanlæg	4
2.1.6	Opbevaring af husdyrgødning	4
2.2	Lokalisering	5
2.2.1	Afstandskrav	5
2.2.2	Landskab	6
2.3	Gener	6
2.3.1	Lugt	6
2.3.2	Støj fra anlæg og maskiner.....	7
2.3.3	Lys	8
2.3.4	Fluer og skadedyr.....	8
2.3.5	Støv	8
2.3.6	Transport.....	9
2.4	Driftsforstyrrelser og uheld.....	10
2.5	Affald og kemikalier.....	10
2.6	Ressourceforbrug	11
2.7	Ammoniak.....	11
2.7.1	Ammoniakafsætning på naturområder	12
2.7.2	Internationale naturbeskyttelsesområder	12
2.7.3	Kategori 1-naturområder	12
2.7.4	Kategori 2-naturområder	13
2.7.5	Kategori 3-naturområder	13
2.7.6	Øvrige naturområder	14
2.7.7	Samlet konklusion naturområder	14
3	Egenkontrol.....	14
	Bilag 1 – Oversigt over anlægget.....	16
	Bilag 2 – Indretning af stalde	17
	Bilag 3 – Opbevaringskapacitet	18

2 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

2.1 Redegørelse over det ansøgte

Lorenz Bohsen Frisk ansøger om miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Skast 60, 6251 Bredebro.

Der søges om at udvide produktionsarealet med 268 m² fra 1.923 m² til 2.191 m². Der opføres ingen nye staldbygninger og den ansøgte ændring af produktionsarealet består i, at produktionsarealet med kalvehytter udvides med tre ekstra fælleshytter og en tidligere svinestald ændres til stald til kvier. De tre nye kalvehytter placeres ved de eksisterende kalvehytter på en plads med fast støbt underlag og afløb til gyllebeholder.

2.1.1 Produktionsareal i stalde

Nedenfor gennemgås de enkelte stalde med produktionsarealer. På bilag 1 er der en oversigt over staldenes placering på ejendommen. På bilag 2 er der en oversigt over staldenes indretning med produktionsarealer.

Ejendommens stalde kan inddeles i fire staldafsnit.

Stald nr. 1 (ungdyr/kælvning)

Den eksisterende stald til ungdyr og kælvning fortsætter uændret.

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse: 304 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 2 (kostald)

Den eksisterende kostald fortsætter uændret.

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter: 1.350 m²
- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse: 155 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 3 (kalvehytter)

Der er en eksisterende plads til kalvehytter, hvor der er følgende eksisterende kalvehytter:

- Småkalve, dybstrøelse. 26 stk. enkelthytter á hver 1,8 meter x 1,2 meter = 57 m²
- Småkalve, dybstrøelse. 2 stk. fælleshytter á her 5,8 meter x 4,9 meter = 57 m²

Der søges om at opføre tre nye kalvehytter, der placeres på pladsen ved de to store fælleshytter.

De nye kalvehytter har følgende produktionsareal:

- Småkalve, dybstrøelse. 3 stk. fælleshytter á her 4,0 meter x 4,0 meter = 48 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg i alle kalvehytterne.

Stald nr. 4 (slagtekalve)

En eksisterende svinestald, der har været taget ud af drift, ændres til stald til tyrekalve.

Stalden indrettes med følgende produktionsareal:

- Kalve/kvier. Dybstrøelse, spalter ved foderbord: 220 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

2.1.2 Nye driftsbygninger

Der opføres tre nye kalvehytter á hver 4 meter x 4 meter i alt 48 m².

Kalvehytterne placeres på en plads, hvor der i forvejen står kalvehytter. De nye kalvehytter er lidt mindre end de to store eksisterende fælleshytter.

2.1.3 Erhvervsmæssig nødvendig

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for at fremtidssikre en husdyrproduktion på ejendommen.

For at kunne drive husdyrbruget og stå imod den stigende konkurrence er det nødvendigt at udvikle og effektivisere de respektive produktionsanlæg. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes det at justere og optimere produktionsanlægget på Skast 60.

I dag mangler der plads til kalve/kvier og der søges derfor om ekstra produktionsareal hertil.

2.1.4 Nudrift og 8-års drift

Produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften er de samme og beregningerne er således identiske for nudriften og 8-årsdriften.

2.1.5 Overfladeareal for gødningsopbevaringsanlæg

Der er to eksisterende gyllebeholdere og en eksisterende møddingsplads.

Eksisterende gyllebeholder (G1)

Overfladeareal: 708 m²

Kapacitet: 3.000 m³

Eksisterende gyllebeholder (G2)

Overfladeareal: 249 m²

Kapacitet: 975 m³

2.1.6 Opbevaring af husdyrgødning

Der er vedhæftet et særskilt bilag 3 med beregning af opbevaringskapaciteten.

Beregningerne er baseret på følgende produktion:

- 200 årskøer
- 45 årsopdræt (0-6 mdr.)
- 15 årsopdræt (23-25 mdr.)

I alt produceres der ca. 6.079 m³ flydende husdyrgødning inklusiv opsamlet overfladevand fra pladsen med kalvehytter. Pladsen med kalvehytter er ca. 500 m² og opsamlet overfladevand svarende til ca. 350 m³ er inkluderet i beregningerne.

På ejendommen er der opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på i alt 3.955 m³.

Der er dermed opbevaringskapacitet til 9,1 måneder.

Overfladevand fra plansiloerne og vaskeplads ledes til den lille gyllebeholder (der kun anvendes til opsamlet overfladevand). Der er ca. 3.400 m² plansiloanlæg og en vaskeplads på ca. 100 m² og der opsamles derfor ca. 2.450 m³ overfladevand. Den lille gyllebeholder har en kapacitet på 975 m³ og der er dermed opbevaringskapacitet til ca. 5 mdr. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til, at det opsamlede overfladevand kan udbringes miljømæssigt forsvarligt.

Dybstrøelsen opbevares enten i markstak eller udbringes direkte fra stald til mark.

Den begrænsede mængde dybstrøelse, der er fra kalvehytterne, køres enten direkte ud på markerne og nedbringes eller lægges i gyllebeholderen.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkeligt med opbevaringskapacitet på ejendommen.

2.2 Lokalisering

2.2.1 Afstandskrav

Afstandskrav til husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg er reguleret i husdyrbruglovens §§ 6 og 8. Anlæggets placering i forhold til afstandskrav er vist i nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Afstande ift. § 6 og 8. Afstanden er målt fra nærmeste kant af husdyr- eller husdyrgødningsanlæg.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrbrugloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	7 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	8 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	0 meter*	15 meter
Naboskel	15 meter**	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Skast 62)	25 meter**	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Skast 52)	700 meter	50 meter
Nærmeste byzone (Husum Ballum)	2,2 km	50 meter

* Afstanden til privatbolig er 0 meter, da stald nr. 1 og privatboligen er sammenbygget. Der er dog tale om en fortsættelse af et eksisterende staldafsnit uden ændringer. Der er således ingen forøgede emissioner.

** Afstanden til naboskel og nabobeboelse er under hhv. 30 meter og 50 meter. Der er tale om en fortsættelse af et eksisterende staldafsnit uden ændringer. Der er således ingen forøgede emissioner.

På nær afstandskravet til vandløb og offentlig vej er husdyrlovens afstandskrav overholdt.

Dispensationsansøgning til overskridelse af afstandskrav

Bygningen, der ikke overholder afstandskravene til vandløb og offentlig vej, er en eksisterende bygning, der tidligere har været anvendt som svinestald. Stalden har været taget ud af drift, men ønskes at blive taget i brug som stald igen.

Stalden ligger ca. 7 meter fra en åben drænrende og ca. 8 meter fra offentlig vej.

Alternativt til at tage den tidligere stald i brug igen vil være at opføre en ny stald, hvilket vil være ude af proportioner, da der er tale om en eksisterende bygning, der er funktionsdygtig og nemt kan tages i brug som stald igen.

Stalden og gødningskanaler og gyllerør udført af tætte materialer, og det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af den åbne drænrende eller risiko for gener for færdsel på den offentlige vej. Bygningen ligger der i forvejen og den tages i brug igen som stald. Der er således ikke tale om ny opførelse af staldanlæg.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der kan gives dispensation til overskridelse af afstandskravet i forhold til vandløb og offentlig vej.

2.2.2 Landskab

De nye driftsbygninger, der opføres, er tre mobile kalvehytter, der opføres i direkte tilknytning til eksisterende kalvehytter. De nye kalvehytter placeres imellem eksisterende bygninger.

Der er tale om en opførelse af tre mindre bygninger, der har en kiphøjde på maksimalt 3 meter, og dermed lavere end de omkringliggende bygninger. De nye kalvehytter placeres på en eksisterende plads, hvor der i forvejen er opstillet kalvehytter.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

2.3 Gener

2.3.1 Lugt

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Skast 62, der ligger ca. 105 meter fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget. Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Skast 52, der ligger ca. 746 meter fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget. Nærmeste byzone ligger ved Husum Ballum ca. 2,27 km fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget.

I tabel 2 nedenfor er de beregnede lugtgeneafstande vist.

Tabel 2. Lugtberegningerne er fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse eller byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Skast 62	0	FMK	82,4	82,4	112,3	Ja
Skast 52	0	NY	173,3	173,3	740,1	Ja
Husum-Ballum, Ballum	0	FMK	260,6	260,6	2280,9	Ja

Lugtberegninger i IT-ansøgningsskemaet viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse.

Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

2.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (vakuumpumpe og kølekompressor).
- Interne og eksterne transportere.
- Omrøring af gyllebeholder i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af husdyrgødning (periodisk støj).
- Levering af foder og foderblanding.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter ligge indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og ensilering af majs ved høst.

Levering af korn til kornsiloerne (S1-S3 på bilag 1) sker med foderindblæsning i forbindelse med høst over nogle få dage.

Beskrivelse af tiltag mod støj

De væsentligste støjkilder så som malke- og køleanlægget, kornvalsen, kompressorer m.m. er placeret væk fra nabobeboelser. Støjkilderne er enten placeret indendørs eller, hvor der er bygninger imellem støjkilde og nabobeboelse. Det vurderes således, at støj fra disse kilder ikke vil påvirke naboer i lokalområdet væsentligt.

I forhold til de nærmeste nabobeboelser ligger der bygninger imellem støjkilderne og de respektive nabobeboelser, hvilket medvirker til at afskærme for støjen.

Levering af korn forventes ikke at have en væsentlig støjende effekt på omboende dels på grund af placeringen af kornsiloerne, hvor der enten er bygninger eller bevoksninger imellem kornsiloerne og de nærmeste nabobeboelser og dels på grund af de få dage ved høst denne aktivitet foregår.

Foderblandingen forventes heller ikke at medføre væsentlige støjgener, da det foregår i plansiloanlægget, der ligger tilbagetrukket på ejendommen i forhold til de nærmeste nabobeboelser. Endvidere er der bevoksning eller bygninger imellem foderblanding og de nærmeste nabobeboelser.

Alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener for omboende.

2.3.3 Lys

I det omfang dagslyset ikke slår til, vil lyset i staldene være tændt i forbindelse med den daglige arbejdsgang.

I de mørke timer vil der være tændt et orienteringslys i staldene, så dyrene kan orientere sig.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder udendørs orienteringslys, men i forhold til driftsbygningerne vil disse svage lyskilder kun i begrænset omfang være synlige i lokalområdet. Et eventuelt lysudfald fra staldene vil være begrænset og praktisk taget ikke synlige i lokalområdet.

Der gøres opmærksom på at der er tale om et eksisterende husdyrbrug, hvor alle ændringer foretages i eksisterende stalde. Der vil således ikke være ændringer i lysforholdene i forhold til det eksisterende husdyrbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være lysgener for omboende.

2.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af gener fra fluer

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

2.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm. Håndteringen af foder sker fra plansiloerne, der er placeret i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Der er endvidere bygninger og levende hegn imellem stederne, hvor håndteringen af foder foregår.

Derfor vurderes det, at støv ikke vil have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse.

2.3.6 Transport

Antallet af transporter til- og fra ejendommen er begrænset og forventes at ikke at blive forøget.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, mælk og transporter i forbindelse med høst.

På dage med udbringning af husdyrgødning og høst kan der være en rimelig stor trafik.

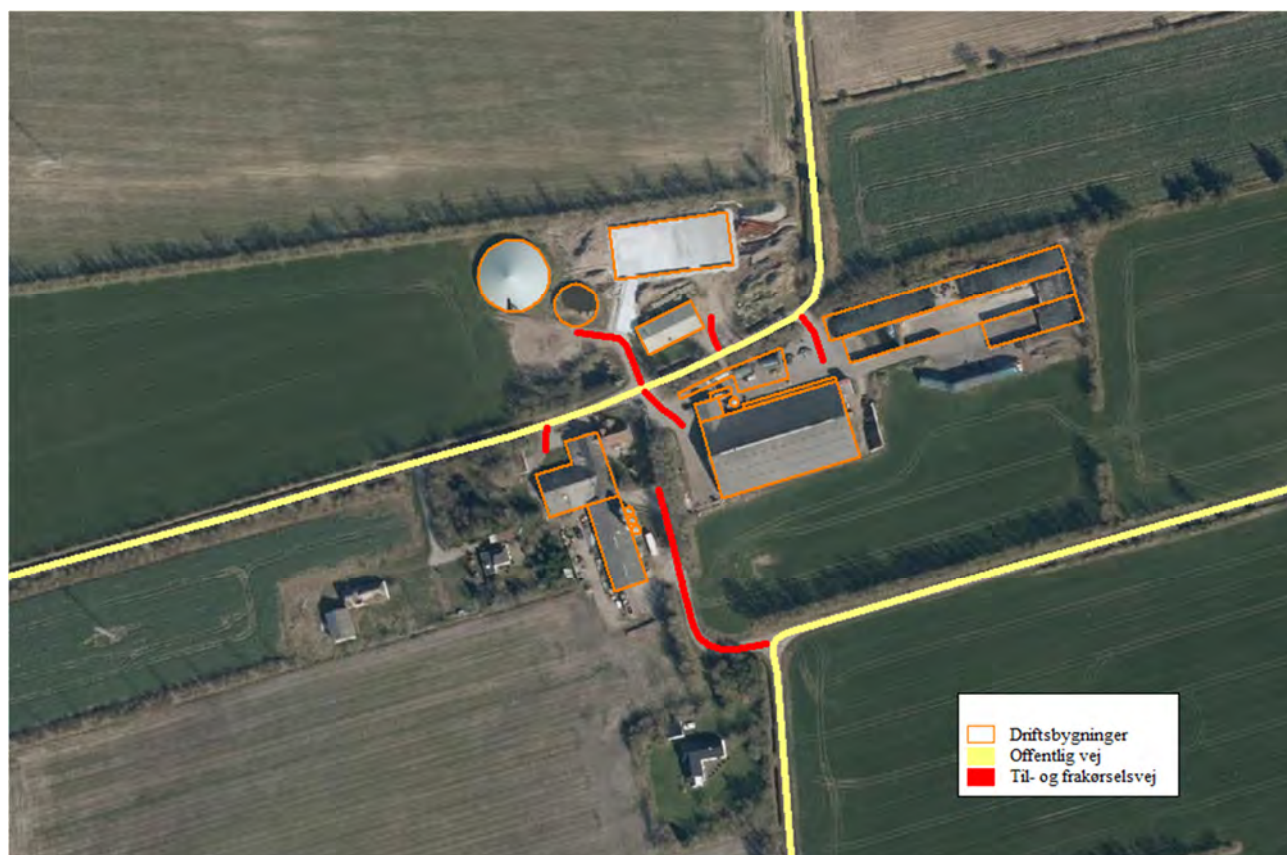
Antallet af transporter er relativt begrænsede, da der er tale om et mindre husdyrbrug.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Det er primært udbringning af husdyrgødning og bjergning af afgrøder ved høst, der kan forekomme udenfor tidsrummet 07.00 til 18.00.

Det forventes at omkring 10-20 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

På figur 1 nedenfor er til- og frakørselsvejene vist.

Figur 1. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Transporternes antal og art er vist i tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Oversigt over antal transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned efter udvidelse	Tidspunkt
Afhentning af mælk	183	183	1 transport hver 2. dag	kl. 00-24
Afhentning af døde dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Afhentning af dyr	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
Sojakager, rapsskrå m.m.	12	12	Hverdage. Evt. lørdag formiddag.	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Majs, og andet grovfoder	100	100	ca. 1-2 uger ved høst.	Kl. 6-23
Korn og halm	50	50	Sæsonbestemt forår/efterår (3-4 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af gylle	200	200	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af dybstrøelse	40	40	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Diverse (renovation, brændstof m.m)	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
I alt (gns.)	649	649		

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og det vurderes, at der ikke vil opstå gener som følge af transport.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener som følge af transporter til og fra ejendommen.

2.4 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med overløb, revnet gyllebeholder eller væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Såfremt en gyllebeholder revner eller springer læk, vil gældende lovgivning følges. Som udgangspunkt kontaktes kommunens miljøvagt eller der ringes til alarmcentralen.
- Gyllebeholderne tilses regelmæssigt, og der foretages 5. års beholderkontrol.

Hvis der skulle ske mindre uheld, kontaktes kommunens miljøafdeling. Der vælges altid de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøafdeling ved mindre uheld og ringe 112 ved større uheld. Hvis der er tvivl, ringes der altid 112.

2.5 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Opbevaring af olie og kemikalier

Dieselolie opbevares i dieselolietanke på 2.500 l, der står på fast støbt underlag uden afløb. Fyringsolie opbevares i olietanke på 1.200 l, der står på fast støbt underlag uden afløb.

Motorolie og spildolie opbevares ligeledes på fast støbt underlag uden afløb.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst rum med fast støbt underlag uden afløb.

Medicinrester og emballage

Eventuelle medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Al affaldshåndtering sker i henhold til Tønder Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

2.6 Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug fremgår af tabellen nedenfor.

	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug (kWh)	155.000 kWh	155.000 kWh
Vandforbrug (L)*	7.280 m ³	7.280 m ³
Olie-/dieselolieforbrug (L)	27.000 l	27.000 l

* Der er egen boring (DGU: 158.997) hvor der udvindes 6.000 m³. Der bruges 1.280 m³ fra offentligt vandværk.

2.7 Ammoniak

Ammoniakfordampning fra stald og lager

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission større end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der er derfor foretaget beregninger, der viser, at krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) er opfyldt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi er beregnet til 2.656 kg NH₃-N/år.

Det ansøgte emissionsniveau er beregnet til 2.656 kg NH₃-N/år. Det vejledende BAT-krav er dermed overholdt. Der er ikke anvendt miljøteknologier til overholdelse af BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er opfyldt med de anvendte staldsystemer.

2.7.1 Ammoniakafsætning på naturområder

Lokalområdet bærer præg af, at der ikke er ret mange naturområder. Der ligger kun ganske få naturområder indenfor en radius på 1.000 meter fra driftsbygningerne

Ammoniakdepositionen på de nærmeste naturområder i lokalområdet er vist i tabellen nedenfor.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nr. 6. Vandhul - nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	1,1
Nr. 5. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,6
Nr. 4. Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,6	1,6	10,0
Nr. 3. Hede - syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 1. Grå/grøn klit (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

2.7.2 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Vadehavet".

2.7.3 Kategori 1-naturområder

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være en grå/grøn klit, der ligger indenfor Natura 2000-området ca. 5,5 km sydvest for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 1 naturområder overholdt.

2.7.4 Kategori 2-naturområder

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev >2,5 ha, der ligger ca. 4 km syd for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 2 naturområder overholdt.

2.7.5 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder

Der ligger kun ganske få kategori 3-naturområde i lokalområdet og ikke nogen indenfor en radius på 800 meter af driftsbygningerne.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

2.7.6 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 -naturområder ligger der flere § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet, hvor der er beregnet ammoniakafsætning på de nærmeste (naturområde 4, 5 og 6). Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturområder.

Der er et enkelt vandhul, der ligger tæt ved de eksisterende driftsbygninger, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år (naturområde 4).

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet **samt**
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er tale om et eutroft vandhul, der ligger imellem eksisterende driftsbygninger på et husdyrbrug. Derfor vurderes det, at vandhullet er eutroft og uden en særlig naturværdi. Vandhullet er ikke omfattet af udpegninger eller fredninger m.m.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige naturområder, der ikke er kategori 3 naturområder.

2.7.7 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2-naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 kg NH₃-N/ha/år og 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der et enkelt vandhul, der modtager en merbelastning på mere end 1 kg NH₃-N/ha/år. Der er tale om et eutroft vandhul med en lav naturværdi.

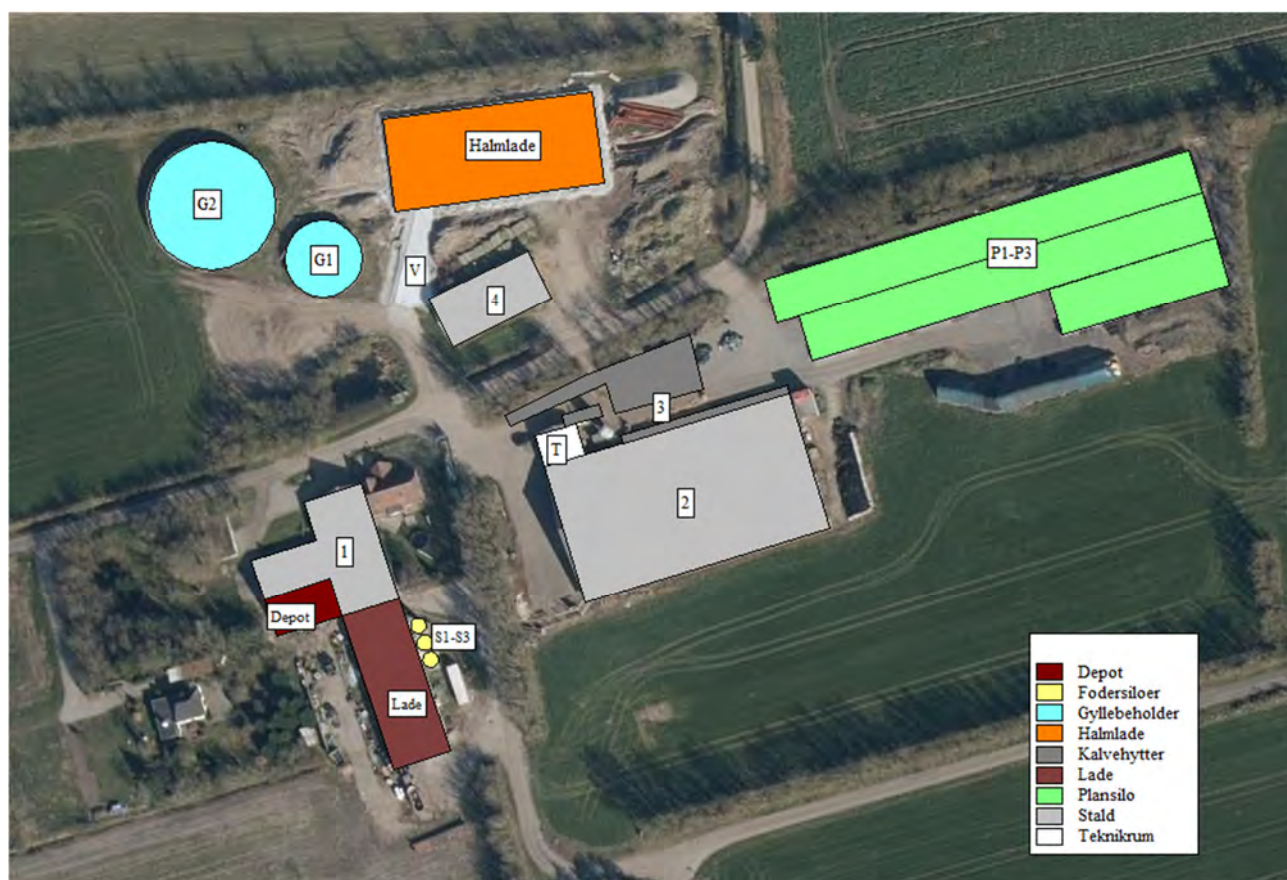
På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

3 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Oversigtskort med produktionsarealer.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens produktionsarealer i relation til figur B1a.

Nr.	Anvendelse	Produktionsareal/ overfladeareal	Beskrivelse
Stalde			
1	Alle kvæg	304 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse (spalter ved foderbord)
2	Alle kvæg	1.350 m ² (ingen ændringer)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl, eller ringkanal)
		155 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
3	Alle kvæg	162 m ² (efter ændring)	Der etableres tre nye kalvehytter. Det eksisterende produktionsareal på 114 m ² udvides til 162 m ² (dybstrøelse)
4	Alle kvæg	220 m ² (efter ændring)	Eksisterende stald tages i drift. Dybstrøelse (spalter ved foderbord)
Opbevaringsanlæg			
G1	Gyllebeholder	249 m ² overfladeareal (975 m ³)	Anvendes kun til opsamlet overfladevand
G2	Gyllebeholder	708 m ² overfladeareal (3.000 m ³)	Fast overdækning (PVC-dug)
Øvrige bygninger			
P1-P3	Plansilo	Ca. 3.400 m ²	Opsamlet overfladevand ledes til lille gyllebeholder (G1). Ingen ændringer
S1-S3	Kornsiloer		Kornsiloerne fyldes ved høst
T	Teknikrum		
V	Vaskeplads	ca. 100 m ²	Opsamlet overfladevand ledes til lille gyllebeholder (G1)

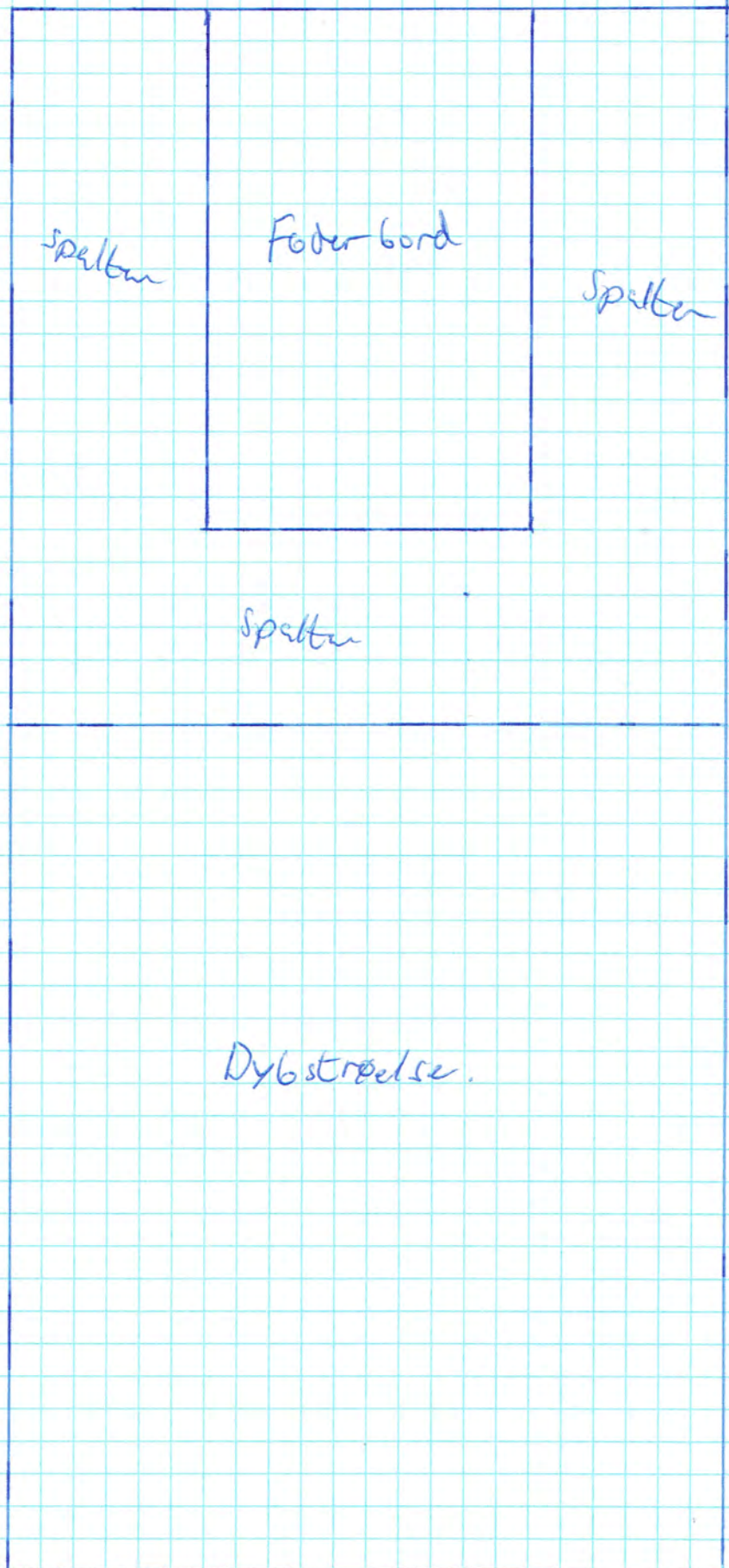
BILAG 2 – INDRETNING AF STALDE

Vedhæftet som særskilt bilag.

BILAG 3 - OPBEVARINGSKAPACITET

Vedhæftet som særskilt bilag.

G1. svinestald Målestok 1:100

Kostald

Målestok 1:200

Senge

spalter

Senge

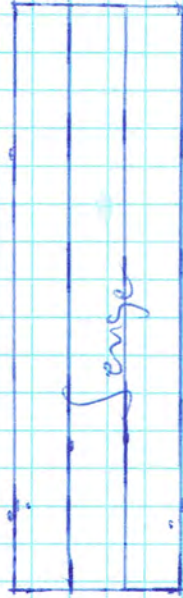
spalter

dybstrække

Foderbord

Spalter

Senge

Spalter

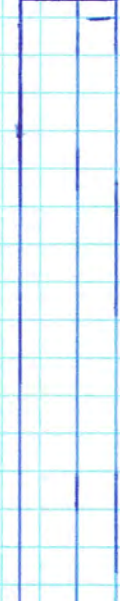

Senge

Senge

Møllested

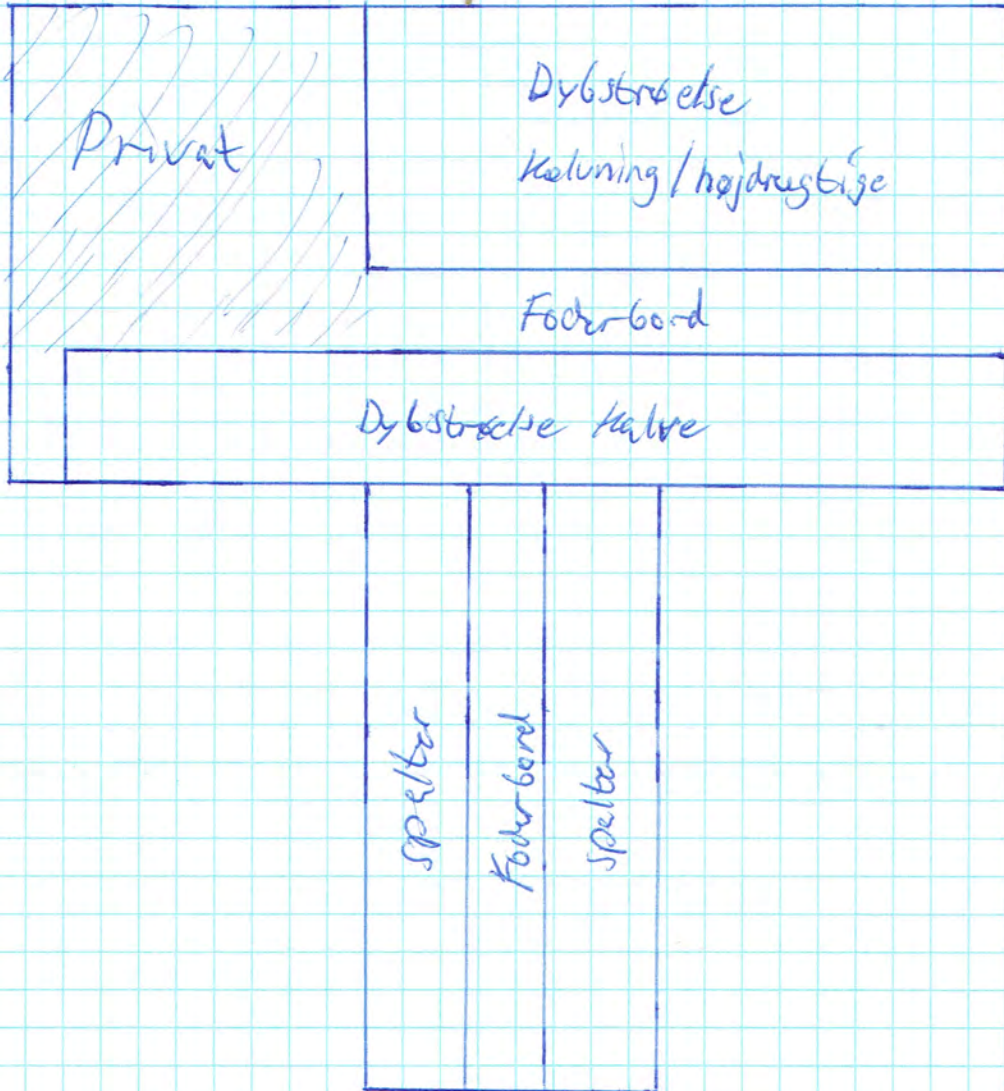
Spalter

Senge

G1. Stald.

Målestok 1:200

Bilag 3. Skast 60-opbevaringskapacitet

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle ton pr. år	Dybstr ton pr. pr år	Gylle ton pr. år i alt	Dybstr ton pr. år i alt
Årskøer, tung race	Sengestald, gylle (kanal, bagskyl eller rundskyl)	160	32,06	0,00	5130	0
Årskøer, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	40	0,00	16,21	0	648
Årsopdræt (0-6 mdr.)	Dybstrøelse (hele arealet)	45	0,00	1,89	0	85
Årsopdræt (23-25 mdr.)	Dybstrøelse, spalter ved foderbord	15	2,65	4,20	40	63
Tyrekalve (0-6 mdr)	Dybstrøelse	100	0,00	0,98	0	98
Gødningsproduktion i alt					5169	894

Spildevand og overfladevand

	kvm overflade	kvm vand pr. kvm	
Vand fra befæstede arealer (kalvehytter og møddingsplads)	500	0,7	350
Fradrag for overdækning af gyllebeholder	708	-0,4	-283

Gødningsproduktion inklusiv vand fra befæstede arealer og fradrag for overdækning af gyllebeholder

5236

Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneders produktion

3927

Opbevaringskapacitet til rådighed

Gyllebeholder, Skast 60	3000
Gyllekanaler, Skast 60	955

Opbevaringskapacitet i kbm

3955

Opbevaringskapacitet i måneder

9,1

Beregningerne er foretaget ud fra normtal 2019. Christian Friis Børsting, Anne Louise Frydendahl Hellwing, Peter Lund(eds.): Normtal for husdyrgødning - 2020, 40 sider.

<http://anis.au.dk/normtal/>

Endvidere henvises der til Landbrugets byggeblad nr. 95.03-03